ꯃꯅꯤꯄꯨꯔꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯥ ꯃꯇꯝ ꯂꯩꯕꯥ-꯶

ꯑꯩꯈꯣꯌ ꯑꯃꯁꯨꯡ ꯁꯤꯟꯅꯥꯒꯤꯗꯃꯛ:

ꯆꯥꯡꯌꯦꯡ ꯁꯤꯛꯇꯤꯔꯤꯕꯥꯒꯤ
ꯅꯨꯡꯁꯤꯕꯒꯤ ꯅꯤꯡꯊꯧ
ꯑꯣ॥ ꯄꯥꯞꯇꯔꯦꯡ ꯑꯦꯅꯨꯕꯥꯡꯊꯧ

ꯁꯔꯦꯡꯑꯣꯏꯕ ꯁꯥꯑꯣꯏꯕꯒꯤꯗꯃꯛ:

ꯑꯣ॥ ꯑꯦꯒ ꯑꯦꯔ ꯅꯨꯡꯆꯥꯕꯒꯤ ꯁꯤꯑꯣ
ꯑꯣ॥ꯑꯦꯕ॥ ꯑꯃꯥꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕ

ꯑꯦꯕꯤꯑꯣꯏꯕ ꯑꯦꯁ ꯁꯔꯦꯡꯑꯣꯏꯕꯒꯤ ꯅꯨꯡꯁꯤꯕꯒꯤ
ꯃꯅꯤꯄꯨꯔꯒꯤ

Published by:

The Secretary
Board of Secondary Education, Manipur

©Board of Secondary Education, Manipur

First Print : March, 2011

Revised Edition : 2015
Reprint : December, 2015
Reprint : January, 2017

No. of copies : 10,000
Price :

Printed at : Palem Offset Printing Press,
Singjamei Makha Sorokhaibam Leikai

ലംബരംഗങ്ങൾ (ഡ്രീസിറ്റേക്ക)ന്റെ സ്വഭാവം

ശ്രീധരൻ മുതുകുളം

ജൂലൈ ൧, ൧൯൯൪

ജ. ശ്രീധരൻ നമ്പൂതിരി

ഇന്ത്യൻ ഡ്രീസിറ്റേക്കിന്റെ ചരിത്രം ഒരുപാടു കാലത്തിനു മുമ്പേ തുടങ്ങിയതാണെങ്കിലും ആധുനിക ഡ്രീസിറ്റേക്കിന്റെ ചരിത്രം തുടങ്ങുന്നതു ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ കാലത്തു മാത്രമാണ് ॥

ഡ്രീസിറ്റേക്കിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യകാല ഇംഗ്ലീഷ് ഡ്രീസിറ്റേക്കുകൾ ഒരുപാടു പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. ഡ്രീസിറ്റേക്കിന്റെ ചരിത്രത്തിലെ ആദ്യത്തെ ഡ്രീസിറ്റേക്കുകൾ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ കാലത്തു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടവയാണ് ॥ ഏകദേശം ൧൯൦൦ ലാണ് ഡ്രീസിറ്റേക്കിന്റെ ആദ്യരൂപം നിലവിൽ വന്നതെന്നു കരുതുന്നു. ഡ്രീസിറ്റേക്കിന്റെ ആദ്യകാല രൂപങ്ങൾ ഇന്നത്തെ ഡ്രീസിറ്റേക്കുകളിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തമായിര

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᱢᱚᱞᱚᱜᱟᱞᱨᱤᱢᱟᱱ ᱞᱮᱠᱷᱟᱨᱮ

“ᱵᱟᱫᱚᱞᱤᱢᱤᱞᱮᱛᱮ ᱞᱮᱠᱷᱟᱨᱮ ᱵᱟᱦᱟᱱᱤᱞᱚᱛᱚᱱᱚᱛᱚᱱᱚᱛᱚᱱ

ꯑꯩꯈꯣꯌꯗꯥ

ꯃꯤ ꯑꯣꯏꯕꯥꯒꯤ ꯃꯤꯑꯣꯏꯁꯤꯡ ꯁꯤꯟꯗꯥꯡ
Retired Professor, Manipur University

ꯃꯤ ꯁꯥꯒꯤꯅ ꯑꯦꯔꯤꯡ ꯁꯤꯟꯗꯥꯡ
Retired Professor, Manipur University

ꯃꯤ ꯄꯥꯄꯥꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯒꯤ ꯁꯤꯟꯗꯥꯡ
Retired Additional Director of Higher Education

1. jkfkukjr : wPFkjq 2. Begzjtgfg : fkTqD aopsPE

[illegible]

1.	[illegible]	[illegible]
2.	[illegible] [illegible]-[illegible]	[illegible]
	[illegible] -1	[illegible]
3.	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]	[illegible]
4.	[illegible] [illegible]	[illegible]
	[illegible] -2	[illegible]
5.	[illegible] [illegible] [illegible]	[illegible]
6.	[illegible]-[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]	[illegible]
	[illegible] - 3	[illegible]

ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਰੇ

ਸੇਨਾਪਤੀ

[ਜਦੋਂ ਸਾਰੇਗਾਮਾ ਧਰਮਿਕ ਜਸਨਾਮਾ ਜਿਹੜੇ ਧਨੀਏ ਸੁਖਦੇਨ ਸਾਰੇਨਾਲਦੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ ਸਾਰੇਨਾਲਦੇ ਸਾਰੇਧਾਰਾ ਧਜਜਾਂ ਜਾਣ ਸੇਧ ਸੁਰੀਧਦੇਗਾ ਧਜਦੇ ਧਜਣੇ ਜਿਨਾਨ ਸਾਰੀਦੇ ਨਾਲਦੇ ਸੇਨਾਦੇ ਨਾਲਦੇ ਸੁਰੀਦੇਜਜਣੇ। ਜਸਨਾਜਣਾਂ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇਗਾਮਾ ਜਜਾਂ ਜਜਾਂ ਸੁਰੀਧ ਮੰਦੇਜਗਾਂ ਜਸਨਾਧ ਨਾਲਦੇ ਤੁੱਰਧਾ ਜਸੇ ਜਿਸੇ ਸੇਨਾਜਣੀਧਾਰਾਂ ਦੀਧਗੇ ਸਾਰੇਆਂਦੇ ਤੁੱਰਧਾਦਰਾਜਜਣੇ। ਸੁਰਮਤ ਧੀਨਦੇ ਨੇਨਰਾਂਦੇ ਜਿਸਨੇ, ਜਿਨਾਂਦੇ, ਸੁਰਜਣ, ਨੁੱਰਾ-ਸੁਰਟੇਣ, ਹੇਧਧਧ-ਧਜਜਣੀਧ, ਸਨਾਣਾਂ-ਸੇਨਾਰਾਣ ਧਮੰਗਦਸਗਿਧਜਦੀ। ਨੇਨਰਾਂਦੇ ਟਜਜਾਜਜਮੰਗਦਾਂ ਧਗੇਂਦਮੰਗਦੇ ਜਿਧਸਸ ਏਂਦੇ ਧਜਜਾਂ ਧਜਜਣੇ ਮਧਾਦੇ ਧਜਜਾਂ ਧਜਜਾਂ ਗੇਂਦੇ ਏਦੇ ਸੇਨਾਦੇਜਜਜਾਂ। ਸੇਨਾਦੇ ਜਸਨਾਜ ਹੇਧ, ਸੰ, ਸਾਣਦਸਗਿਧਜ ਸਾਰੇਨਾਲਦੇ ਜਿਸਰਾਂਧਦੇਜਜਜਾਂ। ਧਮੁਚਾ ਸੁਰੇਦਜਾਂਦੀ ਜਸਨਾਧ ਨਾਲਦੇ ਸੁਰੀਧਦੇ ਸਾਰੇਨਾਲਦੇ ਸਾਰੇਧਾਰਾਸਾਣ ਸੇਨਾਦੇਜਮੰਗ ਸੁਰੀਧਦੇਜਜਜਾਂ। ਜਜਚੇਧਧਧਾਂਮ ਦਾਂਦੇਜਜਟਾਂਦੇ ਸੇਨਾਦੇਜਾਂਦੀ ਜਨਾਗਿਧ ਸਦੇਮ ਧੀਨਾਜਦੇਜਮੰਗ ਸਾਂਦੇਨ ਧਗਿਧਾਂਦੀ ਸਾਰੇਦਮਜਜਣੀ॥]

- ਸੇਸ ਜਾਨਜਣਾਂਦੇ ਸੁਰਜਦੀਆਂ ਨਾਲਦੀਆਂ ਧਜਜਣੀ॥
- ਨੁੱਰਾਜ ਧਧਧਧਣੀਗਾਂ ਨੁੱਰਾਣ ਸੁਰਟੇਦੀਆਂ ਧਜਜਣੀ॥
- ਜਜਸਾਨ ਧਨੀ ਧਧੰਦਸਰ ਜੁੱਮਾਂਗਾਰਦਮ ਸੇ ਸੇਨਾਦੇ॥
- ਧਧਧਣੀਗਾਂਦ ਜਾਨਜਣਾਂਦੇਗਾਂ ਧਤੇਦਣ ਜਧਾਂਧਮ ਨੇਧਦੀ॥

ਸੇਨਾਦ-ਸਾਂਧਜਜਣੀਧ ਧਜਜਣ ਧਧਸੇਦੀਆਂ ਜਜਤਾਜਸ ਸੁਰਜਦੀਆਂ ਦੀਧਸੇਨ ਸੇਸੇ ਜਾਨਜਣਾਂਦੇ ਧਜਜਮੀ ਸਾਰੇਜ ਨੁੱਰਾਜ ਧਧਧਣੀਗਾਂ ਧਨੀਆਂਦੀ ਸੇਨਾਦੇ ਧਨੀਗਾਂ ਧਜਜਣੀ॥ ਸੁਰਜਦ ਨੀਧਜ ਨੇਨਨੁੱਰ ਸਦਮੁ ਟੇਦਣੇਣੇ ਜਜਨੇਧਧਧਾਂ ਜਜਏਨਗਿਧਜਦੀ ਜਜਜਜਮ ਸਾਰੇਜ ਨੁੱਰਾਜ ਧਧਧਣੀਗਾਂ ਸੇਨਾਦੇ ਵਜਜਜ ਧਜਜਣ ਧਧਏ ਸੇਵੇਣਾਂ ਨੇਨਾ ਨੁੱਰਾਜ ਨੁੱਟਜਜਣੀ॥ ਧਧਏ ਧਜਜਸਦੇ ਨੀਧਜਜਣਾਂਦੀ ਸਾਰੇਵੇਸੁਟਜ ਸਾਰੀਮਜਗੇਣੇ ਏਂਧਸੇਨ ਸੇਸੇ ਜਾਨਜਣਾਂਦੇ ਧਜਜਏ ਏਦੇ ਜਜਨੇਧਾ ਧਾਂਨਦੇ ਸਪਸਾਂ ਨੇਨਦੇ ਨੇਨਟਗਿਧਜਜਣੀ॥ ਧਜਜਣ ਧਦੀਗਿਦ ਸੁਜਜਮ ਨੁੱਜਟਧਾਟਾਂ ਜਜਨੇਧਧਧਾਂ ਸਾਰੀ ਜਾਨਜਣਾਂਧ ਸਦੇ ਟੱਜਜ ਏਸੁਜਜ ਸਦੇਜਣਾਂਮ ਸੁਜੇਜਜ ਧਦੀ ਟਾਨਦੇ ਸਜਜਟਜਜਜਣੀ॥ ਧਮੁਚਣ ਜਜਨੇਧਧਧਾਂ ਸਾਰੀਏਮੰਗ ਸਾਂਜਟਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇਦੇ ਏਸਸਾਂ ਸਸਗਾਰੀਦੇ

ਘਮੁੱਣ ਹੁੰਘਾਟੀਓ ਨ ਘਮੂ ਮਾਸਗਾਰੇ੪ ਸਹੁੰਨਣਮ ਕੀਘਾਏਂਏ ਸਰਿਘਾਗਾਮੇਚਾਮੀ ਹੁੰਘਾਗਾਏਮੀ ਸੇਨਏ ਸੇਨਟੀਜਟਾਮੀ॥ ਸਰਿਘਏਣ ਕੀਘਾਏਣ ਮਗਾਏ ਮਗੂਲ ਗਾਏਮੂਚਏ ਸੇਸਏ ਮੁੰਨਗੁੰਘਣ ਸੇਂਗੁੰਘ ਕੀਘਣਗੀਮੂਣ ਸੇਮਘਾਸੇਜਟਾਮੀ॥ ਮਗੂੰਮ

ਸੇਂਗੁੰਘ ਕੀਘਣਗੀਮੂਏ ਘਮੂਘ ਸਮੀਮਏ-ਸਏ ਸੇਜਟਾਮੀ॥ ਸੂਮਏ ਸੇਸਏ ਮੁੰਨਗੁੰਘਣ ਹਣੇਘਾਸ ਸਏ ਟਾਘਮੂਏ ਟੀਘਏ ਸੇਨਹਸਮੀਗੁੰਘਾਮੀ॥ ਮਮੇਏਂਏ ਸਰੀਘਟਘਾਗਾ ਸਸਰੀਘ ਘਮਮੀ ਸੂ ਘਹੇਂਣ ਘਏਂਏ ਟੇਏਏਮੂਏ ਸੇਮੀਏ-ਹਘਾਮੀਏਏਗੁੰਘਾਮੀ॥ ਘਮੂਘਾ ਸੇਸਏ ਮੁੰਨਗੁੰਘਣਾਮੀ ਸਏਘਟ ਟੂਗੁੰਨ ਕੀਘਾਟਾਘ ਸੇਂਗੁੰਘ ਕੀਘਣਗੀਮੂ ਮਗੇਏਏਰੇਨਮ ਸੇਏਏਮੀਗੁੰਘਾਮ॥

ਟੇਂਮ ਏਮੂਨ ਸਟੇਮਣੀ ਮੂਮੇਘਮ ਹੁੰਘਾਸਏ ਮਗਾਗੁੰਨਣ ਸੇਜਟਘਾਗਾ ਘਘੇਨਗੁੰਘਾਮੀ॥ ਸੂਮਏਘਾਮੀ ਮੀਘਘ ਸਏਣ ਮੀ ਕੀਸਰੇਏ ਮਗਾਗੁੰਨਣਮੀ ਕੀਏਸਰੇ ਹੁੰਮੁੰਘਾਗਾਏਏਮ ਮੀਸੇਂਗੁੰ ਸੇਨਏ ਸਘਟਾਮੀ॥ ਗਾਏਫੁੰਮ ਸਏਣਮ ਮਮਸਰੇਨ ਘਘਘਘਨਸਏ ਘਸਰੇਣਏ ਤੁੰਮਣੁੰਏਗੁੰਘਾਮੀ॥ ਮਗਾਗੁੰਨਣਾਮੀ ਟਮਏ ਸੂਮਣਏਣ ਸੂਮਏ ਕੀਘੁੰਘਮ ਸਮੇਟਾਂ ਟਾਗਾਟਾਮੀ॥

ਦੱਸ ਏਸ਼ਿਆ ਸਦੀਆਂ ਵਿਏਤਨਾਮੀਆਂ ਸਮਝਦਾ ਸਮਰੱਥ ਸਰੱਤਾਂ, ਸ਼ਰ ਸੰਕਟਾਂ। ਵਸਣਾਂਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂਲਈ ਘਰ ਦੇਣਾਂ। ਵਿਏਤਨਾਮੀਆਂ ਸੋਚਦੀਆਂ-ਦੇਖਦੀਆਂ। ਸਰਕਾਰ-ਸੰਗ ਗਰੀਬਾਂਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂਦੇ ਸਮਝਦੀਆਂ ਦਸਦੇ ਸ਼ੁਰੂਤ ਸਮਰਪਣ। ਸੰਘਾਂਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਸਵੇਰ, ਧਾਰਵਿਤਾ-ਏਗਾਰੀ ਹੀਰ ਸਮਰਾਂਵਿਚਮੀਟਿਆਂ ਸੰਘਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂਵਿਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਵਾਦਿਆਂ। ਵਿਸਾਖੀ ਸੰਘਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂਵਿਚ ਸੇਸੇ ਵੀਰਾਂਦੀਆਂ ਸੰਘਾਂ ਸੇਂ ਸੇਂਸਦਸਮਾਂਦੀ ਧਾਏ-ਦੇਸਧਾਰੀ ਸਦੀਆਂ ਏਕਾਧਾਰਏ ਮੀਰਾਂ; ਸਰਾਂਧਾਂਦੀ ਵੀਂਸ ਹੀਰਾਂਦੀਆਂ ਸੰਸਦ ਸਾਂਦਾਵਾਂਦੀ।

ਧਾਸੀਆ ਦੀਧਰੇਸ ਸੱਕਾਧਾਦਸਮ ਸੰਕਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂਦੀਆਂ ਸਾਂਦਸਦੇਸ਼ ਸੀਂਸਦ ਮੀਸਦੀ ਦੀਧਸੱਦਸ ਕਾਦੇਧਾਸ਼ ਗੀਂਸਦ ਦੀਵਦ ਸਸਾਂਧਾਸ਼ ਵਿਕਾਰਾਂ ਸੇਕਾਧਾਂਦੀ ਹੀਰਾਂਦੀਆਂ। ਵਰੇਸ਼ ਧਾਸ਼ਦੀ ਮੀਵਦਕਾਂਦੀ ਧਾਸਰ ਧਾਵਦ ਸਰਦਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੀਆ ਹੀਵਾਂਦੀ ਵਿਵਾਰਾਂ ਵੀਂ ਸ਼ਸ਼ਸਾਂਦਸ ਮੀਵਦੀਂ ਸੰਸਦ ਮੀਵਦਸਮ ਸੇਂਦੀਆਂ। ਸਰੇਸ਼ ਸੇਂਦਸ ਸਦੀਧਸ 2ਧਾਵਾਸਾਂਸ਼ਦ ਮੀਸਦ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚਾਸਾਂ ਸੀਧਮੀਰਦਾਂ। ਧਮੀਂਦ ਮੀਂਦੀਂਦ ਮੀਂ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ ਸਰੇਦਸ਼ਦ ਸੰਸਾਂਧਾਦਾਂ। ਧਮੀ ਵਿਸ਼ਦ ਸੰਦੀਂਦ ਸੰਦੀਂਦ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ ਸਰੇਦਸ਼ਦ ਸੰਸਾਂਧਾਦਾਂ। ਵਿਸ਼ ਸੰਦੀਧਸ ਸੰਦੀਂਦ ਸੰਦੀਂਦ ਸੰਦੀਂਦ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ ਸੰਦੀਂਦ ਸੰਦੀਂਦ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ। ਸੰਦੀ ਸੰਦੀਧਸ ਸੰਦੀਂਦ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ। ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ। ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ। ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ।

ਦੱਸ ਏਸ਼ਿਆ ਸਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਸ਼ਰੇਸ਼ਾਂ ਸ਼ਸਰੀਰੇਸ਼ ਵਿਏਸ਼ ਦੀਗਰੇ ਸੰਕਾਧਾਗਰ 2ਧਾਸਾਂਦੀਆਂ। ਮੀਸਦੀ ਦੀਧਸੱਦਸ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧਦਾਂ ਟੂਦਾਂਦਸ਼ ਗਰੇਸ਼ਦ, ਸੰਦੀ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀ ਵਿਦਾਂਧਤੇਦਸ ਸ਼ਰੇਦਸ਼ਦ। ਸਦਾਂਤਦ ਵਿਸ਼ਸੰਘਦ ਗਰੇਸਸ਼ਦ ਧਸ਼ਾਂ ਵਿਸ਼ਸੰਘ ਸ਼ਾਂਘਦ ਸੇ ਗਰੇਸਸ਼ਦ ਸੰਕਾਧਾਗਰਸ਼ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧ ਦੇਗਾਦ ਸ਼ਸਾਂਦੀਆਂ। ਵਿਸ਼ੱਖਦ ਵਿਸ਼ਸੰਘਦ ਸਾਂਦੀਆਂ ਧਾਸ਼ਦੀਆਂ। ਵਿਸ਼ਗਾਂਦਾਂਸਦੀਆਂ ਟੂਦਾਂਦਸ਼ ਈਂਦੀਸ਼ਾਸ਼ਾਂ ਗਾਂਦਸ਼ਦ ਧਾਂ ਸੰਧਾਦ ਸੰਗਾਂਦਾਂਦੀਆਂ। ਵਿਸ਼ਗਾਂਦਾਂਸਦੀਆਂ ਦਵਿਸ਼ ਸ਼ਾਂਦਸ ਸੰਗਾਂਦਾਂਦਸ਼ਦ ਧਾਸ਼ਦ ਸੰਗਾਂਦਾਂਦਸ਼ਦ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧ ਸ਼ਾਂਦਾਂਦਸ਼ਦ ਵਿਸ਼ਸੰਘਦ ਵਿਸ਼ਰੇਮੀਧ ਸ਼ਾਂਦਾਂਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵਿਸ਼ਾਂ ਸੰਕਾਧਾਂ ਸ਼ਸਾਂਦੀਆਂ ਧਾਸ਼ਦੀਆਂ।

ପ୍ରଶ୍ନ

1. ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରଦିଅ:

କ) ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତିପାଇଁ ଗୁରୁଙ୍କ ଗୃହରେ କେତେଦିନ ରହୁଥିଲେ?

ଖ) ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର କେତେଦିନ ରହୁଥିଲେ?

ଗ) ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ କେଉଁ ବିଷୟ ଶିଖାଉଥିଲେ?

ଘ) ଖାଦ୍ୟପ୍ରସ୍ତୁତି କିପରି ଶିଖାଉଥିଲେ?

ଙ) "ଗୁରୁଗୃହ ଉତ୍ତମ ଆଶ୍ରମ" ବୋଲି କିଏ କାହାକୁ କହିଥିଲା?

2. ବିସ୍ତାରିତ ଉତ୍ତରଦିଅ:

କ) ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତି ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିପରି ଉପଯୋଗୀ ହେବ?

ଖ) ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି କିପରି ଭକ୍ତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ? ପାଠପଢ଼ା ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରି ଶିଖିଥିଲେ?

ଗ) ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତି ଆଗାମୀ ପିଢ଼ିପାଇଁ କିପରି ଉପଯୋଗୀ ହେବ? ଆଗାମୀ ପିଢ଼ିମାନେ କିପରି ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବେ?

ଘ) ପାଠପଢ଼ା ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତି ଆଗାମୀ ପିଢ଼ିପାଇଁ କିପରି ଉପଯୋଗୀ ହେବ ବୁଝାଇଦିଅ?

ਘਰੇਲੂ ਗਲੋਟੇ

ਏਕੇ ਘਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ-ਸਮੇਤ

[ਸਰੋਤਾ ਘਰੇ ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ ਸਰੋਤਾਂਵਾਂ ਦੱਸੀਆਗਾਰੀਆਂ। ਜਿਹੜੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਿਹਾ ਦੱਸ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਲਾਅ ਲਾਅ ਕਾਇਮੀਆਂ। ਏਹਨੂੰ ਕਾਇਮ ਇਕਸਾਰ ਹਤਿਆ ਸੰਤ, ਜਿਹਨਾਂ-ਸੰਘਾਂ ਦੇਤਿਆ ਲੋਕਤੰਤਰ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਘਰੇਲੂ ਘਰੇਲੂ ਲਾਅਘਰਤਾਜਿ। ਜਿਹੜੇਆਂ ਇਕਸਾਰਾਂ ਸੇਹਤ ਸੰ ਸੰਵਿਧਾਨਤਮੰ **ਲਾਗਤਵਿਤ** ਇਕਸਾਰ ਜਿਹੜੇਆਂਨੂੰ ਜਿਣਾਂ ਘਰੇਲੂਆਂ ਜਿਹਾਨਾਂ ਸਰਕਾਰਤਾਂ। ਜਿਹਨਾਂ ਘਰੇਲੂ ਲਾਅ-ਸਮੇਤੀ ਇਕਸਾਰ ਜਿਹੜੇਆਂਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਇਕਸਾਰ ਘਰੇਲੂ ਲਾਅ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਾ। ਜਿਹਨਾਂ ਘਰੇਲੂ ਲਾਅ-ਸਮੇਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਇਕਸਾਰ ਘਰੇਲੂ ਲਾਅ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਾ ਏਕੇਨਾਂ ਜਿਣਾਂ ਜਿਣਾਂ ਇਕਸਾਰ ਜਿਹਨਾਂ

ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂਹੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਲੋਕਾਂਨਾਲ ਗੱਲਾਂਕਰਦੇ ਕਹਿਆ, "ਕਈਆਂਦੀਆਂ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਲਈ ਪਸਿਆਂਤਰ ਤਾਂਗਾਰ ਤੇਂਸਦਾ ਉਹ ਸਾਨਾਵਣਾਂਦੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ਸਰਕਾਰੀਕੰਮ ਉੱਤੇ ਨਾਂ ਆਮਦਾ ਹਨੇ ਹਲੇ, ਹਗਾਰੀ-ਆਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ-ਮਾਉ, ਭਰਾਂਆ-ਸਰੇਰੇ ਕਿਸਰੇ ਨਾਲਦੇ ਨਾਲਦੇ ਨੇਗਾਰਕਿਸਮੇਂਹਦੀ॥ ਜਿਸਦਾ ਆਜਿਆ ਨਾਉਦਾ ਜਿਟਾਂਜਾਰੀਆਂਸ ਸੇਸ ਏਂਭਸ ਮਾਉਸਕਿਸਮੇਂਹਦੀ॥ ਸੇਹੜੇਂਦੀ ਉੱਦਾ ਸਮਾ ਨਾਂਆਸਾਂਆਗਾਰ ਸੇਰਿਆਂ॥" ਉਨੇਦਾ, ਝਲਾਸਰਿਆ ਨੇਝਿਆਂਤ ਸੇਜਿਜਾਂ ਸਾਲਾਆਂਦੀ ਸਾਰੇ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇਜਾਂਦੀ ਆਸਾਂ ਜਿਨੇਂਕਿਆ ਨਾਲਦੇ ਹਨੇ ਝਲਾਸਦਾ ਨਾਲਜਾਂਤ ਨਾਲੇਆਂਹਦੀਆਂ ਨੇਕਿਆਂਦੀ॥ ਪਜਿਜਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋਆਂਸਦੇ ਸਸਰੇਨ ਆਜਿ ਸੇਖਤਾਂਦੀ ਝਲਾਸਰਿਆ ਉਨੇਗਾਂਦੀ ਜਿਜਿਆਸ ਆਜਿਆ ਨੇਝਿਆਂਤ ਕਹਿਆ, "ਉਨੇ, ਆਂਦਾ ਜਿਟਾਂਜ ਆਂਦੀ ਆਂਦੀਜ ਕਿਸਦਾ ਸਰਾਂਕਤ, ਆਸਜਿਤ ਸਪੇਗਾਰ ਜਿਦੀਆਂ ਉ ਪਹਲਾਂ ਕਿਆਂ॥ ਆਂਦਾ ਉਤੇ ਕਿਸਮੇਂਸਮ ਆਂਸਨਦੀਆਂਆਸਤਾਂ ਨੇਝਿਆ ਕਿਸਾਰੇ ਆਂਲਾਂਦੀ। ਉਹਦਾ ਨਾਂਟਦੀਆ ਦੇਆਟਦੀਤਆਂਦੀ ਜਿਹਤਾਸਾਂ ਦੇਝਿਆ ਕਿਸਾਰੇ ਸੇਤ ਆਂਤਾਂ ਸਾਂਤਾਂ, ਸੇਸਿਤ ਸਾਂਤਾਂ ਆਜਿਆਂ ਉਨੀਆਂ ਨਾਂਸ ਨੇਝਾਸਾਰ॥ ਆਂਦੀਆਂਸ ਦੇਤ-ਆਜਿਆਂ ਨਾਲਦੇ ਆਜਿਜਿ ਆਂਝਨਾਂਸਾਂਤਦੀ॥ ਝਲਾਂਆ-ਝਸੇਝਿਆ ਨਾਉਹਤਦੀਤ ਜਿਨਾਂਸ ਝਤੇਸ-ਹਾਂਦੀਆਂ ਸਾਂਤਾਂਆਂਕਿਆਂਦੀ॥ ਪਸਦਾਝ ਨਾਲਜਿਆ ਨਾਂ ਜਿਨਾਆਸ ਸਾਂਦਾ॥ ਦੇਆਕਿਆਂਤਾਂਤੀਤ ਸਾਂਸਾਂਆਂਤਾਂ ਆਂਦੀਆਂਦੀ ਏਉਹਤਾਂਆਗਾਰ ਕਿਆਜਿਦੇ ਨਾਂਸਦਾਟਤੀਤ॥"

ਹੈਬਸਤਾਵੇ॥ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨ-ਮਹਲ ਬਣੇਂਦੇ ਜਿਵੇਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਮੀਲਦਿਆਂਦਿਆਂ। ਮਾਲ ਖੇਤਿਆਂਦੇ ਹਨਵੇਂ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਬਾਦੀ ਸੇਮੇ-ਏਤਿਮੇ ਬਜਿਆ ਮਲਮੇਂਬਾਸ਼ਦ। ਝਮਲਤਿਆਂਦੇ ਟੂਏ ਦੀਬਦੇ ਜਿਬਾਬੇਝਮੀਬਾਮੀਸ਼ ਬੇਝਦੇ ਏਟਿਆਂਦੇ ਜਿਵੇਂ ਏਦ ਮਾਜਿਮਾਖਟਬਾਮੇਂਦੀਆਂ॥" ਜਿਮੀਬਾਮੀ ਜਿਸ਼ਬਜਿਮੇ ਏਂਮਾਏ ਮੀਟੇਤ ਬਮੂਚਾਮੀ ਹੇਬ ਮੇਬਜਿਮੇਂਬਾਟਜਿਜਿ॥ ਜਿਏਬਜਿਮੇ ਖੇਤਿਆਂਦੇ ਟੀਦਿਮੀਬ ਬਮੂ ਜਿਚਾਮੀ ਜਿਚਾਮੀ ਬਬੇਬਟੂਗਾ ਏਨਾਏ ਹੇਬਾਮਾਟਜਿਜਿ॥

ਏਂਮੇਏ ਝਮਤਿਆਂਮਿਜਿਆ ਦੀਬਹੀਟਦਿਆਂਦੇ ਏਜਿਤੇਬਾ ਬਜਿ ਮੇਦਿਆਂ॥ ਜਿਮੇਬਾਏ ਝਦੇਸ਼-ਹੇਦੀਮਿ ਬਬਸ਼ਗਾਟ ਖੇਦੇ ਜਿਮਟਜਾਮੀ ਮੇ-ਤਿਸਟਾਬਾਮੀਬ ਮਟਏਮੇਂਬਾਸ਼ਦ ਹਜਿਟਾਂ॥ ਜਿਮੇਂਨਮੂ ਏਜਿਤੇਬਾਸ਼ਾਮੀ ਜਿਜਿਬਬਮਿ ਮੇਂਨਟੀਜਟਾਬ ਜਿਸ਼ਾਟਜਿ ਜਿਸ਼ਾਟਜਿ ਬੇਂਨਏ ਜਿਂਮ ਬਬਸ਼ਟਾਂ॥ ਟੇਂਨਏਏ ਝਮਤਿਆਂਦੀ ਜਿਏਜਿਮ ਝਦੇਸ਼-ਹੇਦੀਟਦਾਂ॥ ਮੇਂਟਦਿਬਾਸ਼ਮੀ ਝਮਤਿਆਂਦੇ ਟੀਦ ਸ਼ਾਟਏਦਿਆ ਸ਼ਾਟਜਿਜਿਆ ਬਬਸ਼ਬਬਮਿਨਏ ਮੇਂਜਿਬਾਸ਼ਗਾਟ 2000ਜਿਜਿਆਂ ਬਬਜਿਮੇਂਬਬ ਟੀਦ ਸ਼ਾਟਏਦਿਆ ਬਬਸ਼ਬਬਮਿਨਏ ਮੇਂਬਬਏਦਿਆਂਦਿ॥ ਏਂਮੇਏ ਝਮਤਿਆਂਦੇ ਦੀਬਟਮੂਨਏ ਜਿਮੇਂਬਬਜਿ ਸੇਹੇਂ ਸ਼ਾਟਏਦ 2000ਮਾਟਦਿ॥ ਜਿਮੇਂਬਬਜਿ ਟਿਸਟਿਬ ਜਿਮਟੇਮੂ ਟੀਦ ਸ਼ਾਟਏਦਿਆ ਬਬਸ਼ਬਬਮਿਨਏ ਸ਼ਾਟਏਮਟਿ॥

ਬਬਦ ਸੇਮੇਂਬਾਮੀ ਸੇਮੇਂਏਹੇਂਬਾ:

ਝਮਤਿਆਂ	-	ਟੇਝ। ਸੇਝਦੇਂ ਜਿਸ਼ਾਟ॥
ਮਟਿਆਂਮਸੇਮੀਏ	-	ਟੀਮੂ ਮਟਿਆਂਮਏ ਮੇਂਮੇਂਬਾਟਜਿਦ ਹਤਿਜਿ ਸਮਗਾਟ ਜਿਬਾਂਝ
ਸ਼ਿਤਿਸਾਂ	-	ਮਬਾਸਾਂਜਿ। ਜਿਮੀਸਾਂ
ਮੇਂਬਸੇਦ ਟੇਮ	-	ਹਤਿਜਿਮੂ ਸੇਝਦਦ। ਏਮਸਾਂਦ ਜਿਬਾਂਝ। (ਜਿਏਜਿਮੇਂਮਿਝ) ਟੇਝਗਾਂ ਜਿਬਾਂ ਟੇਂਏ-ਟੇਂਏਤਿਆਂ ਸਾਟੇਂਬਾਟਬਾਸਾਟ ਏਮਸਾਂਦ ਜਿਬਾਂਝ॥
ਬਬਝੇਜ	-	ਝਮਤਿਆਂਦੇ ਝਮੇਂਏ ਮੇਂਏਦ ਮੇਂਜਿਸਟਿਦ ਟੂਸਾਟੇ। ਜਿਮੇਂਬਾ ਝਸਮੇਂਏ ਬਾਂਤਿਆਂਜਿਮੇਂਏਜਿ ਟੇਂਸਟੀ ਮੇਂਝਦ ਹੇਟਟਏਂ॥
ਝਸਗ	-	ਝਮਤਿਆਂਦੇ ਝਮੇਂਏ ਮੇਂਏਦ ਮੇਂਜਿਸਟਿਦੀਂ ਬਬਝੇਜਿਜਾਮੀ ਟੂਸਾਟੇ॥
ਟੇਜਿਂਬਾ	-	ਬਬਝੇਜ ਬਜਿਟੂਬਬ ਝਸਗਬਬੀ ਜਿਸ਼ੇ-ਜਿਟੂਮੇਂਬਾਮੀ ਜਿਜਿਂ ਸੇਤਿਆਸਾਟ ਜਿਮੇਂਬਾ ਬਬਜਿ, ਏਂਮਾਗਾਮੀ ਜਿਸਾਟੇਦੀ॥

7. Rja : mkTegD

2. ਸਭਾਸ਼ ਸ਼ੁਦਾਸ਼ਬਦ:

ੳ) ਘਰੇਲੂਬਦਮ ਜਿਹਾਸ਼ ਦੇਸ਼ਾਸ਼ ਜਿਸਸ਼ ਅਅਭਾਜਿਹ ਦਾਜਿਲਭਾਜਿਹ ਕਿਸਾਂ?

ੲ) ਸਰਕਾਰਭਾਹ ਸਰਮਾਇ ਸਾਸਰੇਲ ਹੈਘਾਸਰਘਾਸ਼ ਹਾਇਦਾਇ ਅਅਭਾਸਾਂਹੈ?

ਦ) ਸਰਕਾਰਭਾਹ ਹੈਸਰੇਲ ਅਅਲਬ ਸਾਰੇਜਦਾਇਆਂ ਜਿਭਾਜ ਅਅਭਾਸਾਂਹੈ?

ਜ) ਸਰਕਾਰਭਾਹ ਹੈਸਰੇਲ ਅਅਲਹਆਂਮਜਜਾਸ਼ ਜਿਘੈਲਮ ਅਅਭਾ ਹੈਭਾਇ ਸ਼ ਸਾਸਰਦਾਇਆਂ?

ਸਾਦ) ਹੈਸਾਹ ਸਰਮਾਇ ਜਿਸਰਾਇ ਸ਼ਭਾਬਭਾ ਸਾਸਰਬਮ ਸਰਾਹਬਬ ਅਅਭਾ ਸਾਰੇਜਬੈ ਮਾਦਾਦਲਸਦਾਇਆਂ? ਮਾਜਜਹ ਸਰ॥

ਹ) ਹੈਸਾਹ ਸਾਰੇਘਘੈਘਾਸਦਾਇਬ ਸਭਾਖ-ਹੈਹਾ ਘਮੂਚਾਂ ਜਿਭਾਜਮ ਸਰ॥

3. ਜਿਮੇਂਗਾਂ ਦੈਮਾਂਘਘਹ ਸ਼ੁਦਾਸ਼ਬਦ:

ੳ) ਜਿਦਾਂਜ ਘਮਾਂਮ ਦੈਭਾਇਬ ਜਿਹਾ ਘਸਰੇਜਬਹ ਸਰਮਾਸਭਾ ਹੈਦੈ॥ ਘਮੂਬਬ ਸਰਮਾਸਭਾ ਹੈਦਮਬਬਜਿਹਾ ਅਅਸਰੇਜਿਘਘਮੂ ਦੈ॥ ਸਰਮਾਸਭਾ ਹੈਦਮਬਬਹ ਸ਼ੂਦੇਮਾਂਮ ਅਅਭਾ ਅਅਭਾ ਘਜਿਘਘਬ ਸ਼ੂਦੇਘਘਸ ਸਾਸਹ ਸਦਘਬਭਾਂ? ਸਰੇਸਾਂਸ਼ਾਦੇਘਘ ਸਭੂਘਘ ਸਭਾਂਜਸਦਘਘਸ਼ ਸਰ॥

ੲ) ਸਰਕਾਸਭਾਬ ਸਰੇਜਜ। ਦਾਜਿਦਬ ਜਿਦਮਘ ਏਸਬ ਜਿਦਮਘ ਘਜਿਹਾਂ ਜਿਭਾਜਮ ਸਰੇਜਜ ਸਾਂਦਦ ਸਰ॥

ਦੈਦ ਏਂਏਬ

ਜਿਸਦੇਹਾਂ ਸਰੇਜਜਜਮਾਜ ਘਮਾਂ ਸ਼ੁਜਜਦਾਸ਼ "ਸ਼ੁਜਜਜਿ", ਦੇਸਦਾਸ਼ "ਦੇਸਦਾ" ਸਾਸਰਦ ਸਰ॥

ੳ) "ਅ" ਸਾਸਰਬਮਾਂ ਸਰੇਸਾਂਹਾਂ ਘਸਾਂਬਮ ਦੈਬ ਘਘ ਘਘਜਬ ਅਅੈਦਮਾਦਦੇਹਾਂ॥

ੲ) "ਸ" ਸਾਸਰਬਮਾਂ ਗਸਰਾਂਸ ਘਜਜਾਂ॥

ਦ) "ਸ" ਸਾਸਰਬ ਗਸਰਾਂਸ ਘਮਾਂ ਸਰੇਸਾਂਹਾਂ ਜਿਭਾਸ਼ ਦੈਬ ਸਰੇਸ਼ਸ॥

ਜ) "ਸ" ਸਾਸਰਬ ਘਮਾਂ ਅਅੈਦਮਾਦਦੇਸ਼ ਘਜਜਾਂ॥

ਸਾਦ) "ਸ" ਸਾਸਰਬ ਅਅੈਦਮਾਦਦੇਸ਼ ਘਮਾਂ ਸਰੇਸਾਂਹਾਂ ਘਸਾਂਬਮ ਦੈਬ ਸਰੇਸ਼ਸ॥

ਹ) "ਸਾਦ" ਸਾਸਰਬ ਅਅੈਦਮਾਦਦੇਸ਼ ਘਮਾਂ ਸਰੇਸਾਂਹਾਂ ਘਸਾਂਬਮ ਦੈਬ ਸਰੇਸ॥

ਧਰਮਸਾਲ ਸਾਰੇਗਾ

ਹਰਵਿਸਿਆ ਸਿਮਰਨ ਹੀਣ ਮਾਣੇਵਗਾ

[ਸਰੇਗਾ ਧਰੀ ਕੇਧਾਰੇ ਦੇਕੇਧਾਰੀ ਸਰੇਗਾਰੀ। ਸਿਮਰ ਸਰਿਵਲਧਾਰ ਦਰੀਏਧ ਰੀਪਗਾਦਰਕ ਸਰੇਗਾ ਧਾਸਰੀ। ਸਰੇਗਾ ਧਰੀਸਿ ਸਿਗਰ ਧਾਸਰ ਸਿਗਰ ਧਾਸਾਰੀਸਿਸਾ ਗੁਰੇਗਾ ਸਿਹਰੀ ਸਰਵਰਕ ਏਸਕ ਧਾਸਿਰ ਰੁੱਖਦੀ। ਸਾਰੇਧਰੀਧਾਸਾਸਿਰ ਧਾਸਹੀਧਾਦਗਾਸਕ ਹਕਧਾ ਧਾਸਕ ਰੀਧਰੀਆਂ ਧਰੀਗਰੀਕ ਸਿਏਸ ਧਾਸਰ ਸਰੇਸਰ ਦੇਸਰ ਸਾਰੇਧਰੀਧਾਸਰ ਰੀਧਰੀਆਂ ਧਾਸਰੇਕ ਗੁਰੀਧਾਸਵਰਸਾਰੀਕਾਂ ਸਰੇਗਾਰੀ। ਸਰੇਗਾ ਧਰੀਸਿ ਦੇਸਰੀਧਾ ਸਰੀਧਕਾਂ ਗੁਰੇਵਰਕ ਰੀਧਹਰੀਰ ਰੁੱਖਦੀ।]

- ਹਰੇਕ ਧਸਰ ਰੀਧਰੰ ਗੁਰੀਸਰਵਸਰੇਸਿਸ ਹਰਵਿਸਿਆ ਸਿਮਰਨ ਹਰੀਸਵਕੀਰਕ ਸੇਸਟਗੇਸਸਿ।
- ਹਰਵਿਸਿਆ ਸਿਮਰਨ ਗੁਰੇਸਰ ਹਰੀਸਰੀ ਸੇਸਕਾਂਸਿਸਸਾਰ ਰੀਧਰੰ ਗੁਰੀਸਰਵਸਰੇਸ ਸਰੇਗਾਸਿ।
- ਸਿਏਸ ਸੁਸਾਰੇਗਾਰੀ ਰੀਧਰੰਸਾਂ ਧਾਸਰੇਕ ਗੁਸੀਸਾਰਵਾਂਰੀ ਸੇਸਗਾਸਿ।
- ਸਿਸੇਸਾ ਸਸੇਸ ਧਾਸ ਰੀਧਸ਼ਸਕਰ ਟੰਵਰੰਸਾਵਸਿ।

ਕੇਸਰ ਸਸਕੇਧਸ਼ਸਿ ਏਧਸਰਸ ਕੇਸਾਂਚਾਂਸੀ ਸਵਿਸ ਧਾਸਿ ਰੀਧਰੰ ਧਾਸ ਸਾਰੇਚਗਸਿ। ਸਿਸੇਸਾਗੁਰੀ ਸਿਸੀਸ ਗੁਰੀਸਰਵਸਰੇਸਿਸ ਗੁਰੰਸ। ਰੀਧਰੰ ਗੁਰੀਸਰਵਸਰੇਸਿਸ ਸਿਸਸਰੰਏ ਧਾਸਿਰੀ ਸਿਗਰੀਧਟੰਵ ਟੰਕ ਰੀਧਰੰਏਰੀ। ਸਿਸੇਸਾਏ ਸਿਸੇਸਾਗੁਰੀ ਸਾਰਗੁਰੇਟੇਕੇ ਧਾਕਾਗੁਰੀ ਸਿਸਸਾਗੁਰੀ ਟੂਏ ਸੇਵਏ ਸਾਂਗੁਰਸਗਸਿ। ਸਾਰਗੁਰੇਟੇਏਕੇ ਰੀਧਰੰਸਾਂਸਿਸਸਾਰ ਸਰਵਟਸੇਏ ਧਾਸਿਰੀ ਸਿਸਸਸ ਸਾਕਸਰਕ ਸਿਤੇਕ ਰੀਧਟਸੇਏ ਰੀਧਰੰ ਧਾਸਿਰੀ ਸਾਰਗੁਰੇਟੇ ਧਾਏਰੀਸਿਗਾ ਧਾਰੀ ਸੇਸਸਏ ਏਧਾਰੀਏਏ ਸਾਰੇਚਗਸਿ।

ਏਗੁਸਿਸਾਂਸੀ ਏਸਿਰੀਸ਼ਸ਼ ਏਸਰੇਕ ਧਾਸਿਰ ਰੀਧਰੰ ਗੁਰੀਸਰਵਸਰੇਸਿਸ ਸਾਰੇਫ਼ ਧਾਸ ਸਾਂਚਰਧਾਰਸਿਸ। ਸਿਸੇਸਾਏ ਸਾਰਗੁਰੀਹਰੀਕੀ ਧਾਰੀ ਸਿਏਸਗੁੰ ਧਾਸਿਸਚਾਂ ਸਿਏਸਗੁੰ ਧਾਸ ਏਫ਼ਕ ਗੁਰੇ ਸਾਰੇਧਾ ਸਏਫ਼ਕਾਂ ਧਾਏਚਾਂ ਸਿਰੀ ਗੁਰੇਸਿਏਸਚਾਂ ਸੁੰਗੁਰਾਂ ਗੁਰੇਸਰੇਸਸਿ ਟੰਸਰੀਵਕਾਂ ਸੇਸਕਰੀਸਾਂ ਸਿਗੁਸਿ

1. wjlck : agukA 2. wjlgFgqg : akmlA

ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ-ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇਜ਼ਾਰਾ-ਅਤੇਲਾਇ ਸਾਂਝਦਾ ਦਾਂਤ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਧਾਰਵਾਤ ਅਤੇਨਾ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ। ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇਸਥਾਨਾਂ ਸਮੇਤਮ ਸਾਂਤਾਤ ਲੇਖਾਤਤ ਅਤੇਨ ਧਾਮ ਏਕਾਤ-ਏਕਾਤਮਾਂਦਾ ਦਾਸਤਾਨਾਂਮ ਸਥਾਨਾਂਤਤਾਂ,

— (ਨਾਰਾਜ਼ਗੀਆਂ ਸਾਰਾਨਾਂ) ਨਾਰਾਜ਼, ਦੀਦ ਅਤੇਤਾਂਦੀ ਸਾਂਤ ਕਾਰਾਨਾਂਦੀ ਕੀਤਮਾਂ॥

— ਮਾਏ ਸਾਹੁ ਸੇਖਾਸਾਮਾਂ ਸੇਖਾਸਾਰਾਂਦੀ, ਸਾਹਿਤਮਾਂ ਸੇਟਤਾਨ ਕਾਰਾਨਮਾਂਤਾ ਕਾਰਾਤਾਂਮਾਂਤਾ ਦਾਏਨ ਸਥਾਤਾਂ॥

— ਦਾਸਤਾਤ ਸਾਹਤਾਂਗਾਂਤਾ ਧਾਰਾਂ ਸਿਖਾਤਾਂ ਧਾਸਮਾਂਗਾਂ ਸਿਖਾਤਾਂ ਧਾਸਮ ਏਕਤਾ ਧਾਂਥਾਂਗਾਰ ਸਾਰਾਸਤਾਂ ਸਿਖਾਤਾਂ॥ ਸਾਰਾਂ ਅਤਾਂਸਿਖਾਂਗਾਂ ਸਾਂਤਾਨ ਅਤੇਸਿਖਾਂਤਾਂ ਦਾਂਸਾਂਗਾਂ ਸਾਂਤਾਂ ਦਾਂਸਾਂਗਾਂ ਸਾਰਾਸਤਾਂ ਸਿਖਾਤਾਂ॥ ਸਾਰਾਂਤ ਧਾਰਾਂਗਾਂਦੀ ਧਾਂਦ ਸਾਂਥਾਂ ਸਾਂਤਾਂਤਾਂਗਾਂ॥

ਧਾਰਾਂ ਸਿਖਾਨਾਂ ਦੀਦ ਅਤੇਤਾਂਦੀ ਅਤੇਤਾਂਗਾਂਦਾਸਥਾਨਾਂ ਸ਼ਾਸਤਾਂਥਾਂ ਤਾਂਦਾਂ॥ ਦੀਦ ਅਤੇਦਾਂ ਸਿਖਾਨਾਂਦਾਂਤਾਂ ਸਾਰਾਂਤਾਂਮਾਂ ਸੇਤਮਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀਆਂ ਸਾਂਤਾਂਮਾਂ ਤਾਂਸਾਂਮਾਂਦਾਂ ਸਾਂਤਾਂ ਸਾਂਤਾਂ॥ ਧਾਮਾਂਮਾਂਦੀ ਸਾਂਤਾਂ ਸਿਖਾਸਾਂਤਾਂਦਾਂ ਤਾਂਸਾਂਮਾਂਦਾਂ 2000ਸਿਖਾਂ ਸਾਂਤਾਂਮਾਂ ਸਿਖਾਨਾਂ,

— ਸਾਦੀਤਾਂਤਾਂ, ਸਾਹਿਤਾਂਮਾਂਦੀ ਧਾਂਸਾਂਤਾਂਤਮਾਂਦੀ ਦਾਸਤਾਂਗਾਂਦੀ ਧਾਂਥਾਂਤਤ ਧਾਸਮਾਂਦੀ ਤਾਂਸਾਂਗਾਂਸਿਖਾਂ ਸਾਂਤਾਂਤਾਂ ਤਾਂਦੀ ਸਾਂਤ ਧਾਂਸ ਦਾਏਨ ਧਾਂਤ ਧਾਂਸਾਂਥਾਂਤਾਂ॥ ਸਾਦੀਤਾਂਤਾਂਮਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾਂਦਾਂ ਸਾਂਤਾਂਤਾਂਦੀ ਦਾਂਤਾਂਦੀ॥

— ਤਤਾਂ ਧਾਂਤਾਂ ਦੀਦ ਅਤੇਸਾਂਤਾਂ ਸਾਂਤਾਂਤਾਂਥਾਂਸਾਂਤਾਂਦੀ?

— ਸਾਦੀਤਾਂਤਾਂ ਸਾਂਤਾਂਤਾਂਤਾਂ। ਤਾਂਧਾਂ ਦੀਦੀ ਸਾਂਤਾਂ ਸਾਂਤਾਂਮਾਂ ਸਿਖਾਤਾਂਤਾਂ ਸਾਸਾਂਤਾਂ ਸਿਖਾਂਤਾਂਧਾਂਦੀ ਸਾਂਤਾਂਦਾਂਤਾਂਤਾਂ ਸਾਂਤਾਂ ਦਾਂਤਾਂਤਾਂਤਾਂ ਸਾਂਤਾਂਤਾਂ ਦਾਂਤਾਂਤਾਂ, ਮਾਏ ਸਾਹੁ ਸੇਖਾਸਾਰਾਂਦੀ॥ ਦਾਏਨ ਧਾਂਦ ਤਾਂਤਾਂਸਾਂਤਾਂ ਦਾਂਤਾਂਤਮਾਂ ਸਾਂਤਾਂ ਸਾਂਤਾਂਤਾਂਤਾਂ॥

ਦਾਸਤਾਂ ਵਿਚਲੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਸੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉਤੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਬੋਲਣਾ ਸਾਰੇਹੱਥਾਂਸਾਮੇਂ ਕਲਾਵਤਾਂ॥ ਸਰੇਆਮ ਧਰਮੀ ਜਿਵੇਂ ਹਰਦਾਸ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾਸਤਾ ਸਾਂਭਰਹਾਂ॥ ਹਰਦਾਸ ਨੂੰ ਸਰੇਆਮ ਖੁਦੇਸ ਖੁਦੇਸ ਦਾਸਾਂ ਸਰੇਤ ਕਲਾਵਤਾਂ॥ ਸਰੇਹਾ ਖੁਦਦਾ ਸਰਕਾਰਤ ਜਿਸਾਂ, ਹਤਥਾ ਸੰਟਰਿਕਟਰਿਤਾਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਿਲੀਦਾਰਾਂਮਜਿਆਸ ਸੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇਸਿਤਾਂ ਸਰੇਆਮ ਜਿਹੇਆਮ ਸਾਰਿਸਟਿਕਾਂਖ ਟੁਸਾਰੇ ਦੇਸ ਖੁਦੇ ਧਰਾਂ ਸਰਾਂ ਧਰਾਂਖਾਂ ਜਿਸਾਂਜਾ ਧਰਾਂਦਾ ਸਦਦੇ ਸਾਰਿਆਂ॥

ਸੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਜਿਸਾਰਿਆਦਾਰਾਂ ਸਰੇਜ਼ਾ ਉਹਨਾਂਸਤ ਏਕਤਾਜਿਆਂ॥ ਜਿਹੇਆਂਖਾਂ ਸਰਾਂ ਤਾਂਦਰਾਂਤ ਧਰਾਂਮਖਾਂ ਧਾਦਾਂਨਤ ਸਰਾਂ ਧਾਂਦਾ ਧਰਾਂਧਰਾ ਸਾਂਦਰ ਉਹਨਾਂਸਦ ਤਾਂਦਰਾਂਧਾਤਾਜਿਆਂ॥ ਜਿਸਾਂਧਰਾਂ ਜਿਤਜਿਆ ਧਾਤਰੇਖਗਾਰ ਸਾਂਤਤਾਂ ਧਾਜਿਆ ਤੇਂਖੁਦਾਂ॥ ਧਰਾਂਤਾ ਜਿਹਾਂਦਾ ਦਾਂਦਾਂਦਾਰਾਂਤ ਹਤਥਾ ਧਾਂਦਾ ਧਰਾਂਜਿਆ ਖਾਰੇਧਰਾਂਧਾਂਦਾਂਸਾਂ ਸਾਂਤਤਾਂਦਾਂਜਿਆਂ ਜਿਸਾਂਜਾ ਜਿਖਾ ਖੁਸਾਜਿਤ ਸਦਦਾਂਦਖ ਤੇਂਖੁਦਾਂ॥ ਸਾਂਦਦ ਸਾਂਦਦ ਸਰਾਂ ਧਾਂਦਾ ਜਿਖੁਸਾ ਏਂਟਾਂਕਟਖਾਤਾਂ॥ ਜਿਖੁਸਾ ਧਾਂਦਾਂਖ ਜਿਖਾਂਦਾਂਖ ਧਾਂਏਂਤ ਖੁਦੇਸਤਕ ਧਾਜਿ ਦੇਖਾਤਾਂ॥

ਘਾਲੇਣਾਂ ਮਘਾਖੇਰਾ ਸਬਾਨੇਸਬ ਸਰੇਸ਼ਬਾਰੇ ਤੇ ਘਮਾਰ ਸਾਰਬਾਰਿਸਰੇ ਘਮਾਰਾਂ ਸਕੇਸਸ਼ਾਂ ਘਸਕਮਚਾਂ ਸਕੇਸਸ਼ਾਂ ਘਸ ਏਸ਼ਣਾਂ ਘਸਾਰੇਘਾਸਾਰਾਂ ਤੇਂਦਾ ਘਸ਼ਾ ਤੇਂਸਾਂਬਾਰੇ ਮਘਾਖੇਰਾ ਦਾਸਾਰੇ ਘਮਾਸ ਸਰੇਸ਼ਬਾਰੇ ਤੇ ਘਮਾਰ ਸਾਰਬਾਰਿਸਰੇ ਘਮਾਰਾਂ ਸਾਂਣਮਚਾਂ ਤੇਂਸਣ ਏਸ਼ਣਾਂ ਘਮੇਘਣਾਂ ਤੇਂਦਾ॥

— ਦਸਰੇਣਦ ਸਾਂਸਾਰੇਸਗਬਾਸ ਸ਼ਸ਼ਦ ਸਰੰਘਣਾ ਸਸਸੇ ਸੰਬਾਘਣਸਸਸਾਂ,
— ਹਸਰੇਦਸਾਂਸਰੇਘਾਬਾਂ ਸਸਾਰਿਘਸਾਂ?
— ਸਣਿਘਣਤਾਂ, ਸਸਸ਼ ਸਾਸਸਦਸਸਘਾਸ਼ਾ ਦਏਸਸ ਸਾਂਟਬਾਂ॥ ਸਸਘਸਸ ਤੇਂਬਾਂਣ ਸਰੇਸ਼ ਸਤਤਾ ਘਸਾਰਿਘਾਂ ਸਸਸ਼ ਸਾਸਸਦਸਘਾ ਘਸਾਰਿਘਾ ਹਸਰੇਦਸਾਂਸਰੇਘਾਸਾਰਿਘਾਂ ਸਸਸਾਰਿਘਾ ਸਸਾਂਦਸਬਾਂ॥
— ਸਸਸ਼ ਘਾਂਸਹਾਂਘਾਸਬਣਾਂ, ਘਾਂਦ ਤੇਂਸਾਰਿਘ ਘਸਾਰਿਣ ਸਾਂਘਸਹਾਂਘਾਸ਼ਦ ਘਾਂਦਣ ਘਸ਼ਾ ਸਤਤਾ ਘਸਾਰਿਘਾਂ ਸਸਸ਼ ਸਾਸਸਦਸਘਾ ਸਸਸਾਰਿਘ ਹਸਸ਼ਦ ਤੇਂਣ ਤਤਸਤਾਂਸ॥

ਸਾਂਸਾਰੇਸਗਬਾ ਸਰੇ ਘਸਸਸ਼ ਤਤਘਸਦ ਸ਼ਸਸਾਦਦ ਸਾਂਦਦ ਤੇਂਸਾਸ਼ਦ ਤੇਂਬਾਸਸਾਂ॥ ਸਾਂਟਾਘ ਦਸਰੇਣ ਘਸ਼ਾ ਗੇਣ ਸੰਬਾਘਤੇਂ॥ ਤਤਸਾਂਸਾ ਸਰੇਸਾਰ ਸਾਂਬਾਸ ਸਾਂਸਾਰੇਸਗਬਾਣ ਸਰੰਘਸ਼ਦ ਦਸਰੇਣਦ ਸਾਂਸਬਾਘਤਸਸਾਂ, "ਏਬਾਂ ਸਾਂਸਾਰੇ, ਤੇਂ- ਘਾਂ ਸਰੇਦਸਾਂਣਾਂ ਸਸਸ਼ਸਘਸਦ ਤੇਂਦ ਹਣਾ ਘਾਂਸਾ ਸਸਸਸ ਸੇਦ ਸਾਰੇਘਹਾਂਘਤਣਦਾਂਦ ਘਾਂਦ ਤਤਾਂਦਸ ਸਸਦੇ ਘਸਸਸਾਂ ਸਾਰਿਸਾਂਦਾਂ॥" ਘਾਂਸਾ ਸਾਂਸਬਾਸ ਦਸਰੇਣਦ ਟਾਸਾਰੇ ਦੇਸਸ ਸਬੇ ਘਸਸਾਸ ਘਸਸਾ ਸਾਂਸਾਰੇਸਗਬਾਸ ਸਦੇ ਘਾਂਸਦ ਸਾਰਿਬਾਸਸਾਂ॥

ਸਾਂਟਾਘ ਸਾਂਸਾਰੇਸਗਬਾ ਟਾਸਾਰੇ ਦੇਸਸ ਸਬੇਸ਼ ਤੇਂਬਾਸ ਸਸਟਸਸਸ ਸਾਰਘਸਾਂ॥ ਸਸਣਘਾ-ਸਸਬਾਂਘਾਸਾਂ ਸਾਰੇਸਣਤੇਂਦ ਸਸਸਾਂ ਸਾਂਦਘਾਂ ਸਸਸਾਂਸਾਂਸਸਦ ਘਘਸਘਾਂਸਦ ਸਾਸਦਘਾਂ ਤੇਂਦਸਾਂ॥

ਘਣਾਣ ਸਰੇਸਾਂਸਾਂ ਸਰੇਸਾਦਘਾਂ:

ਦਸਰੇਣ - ਸਸਾਰਸਸਦਘਾਂ ਦਾਸਘਾਂ ਦਸਬਸਾਸ ਦਾਸਘਾਂਸਸਰੇ ਸਾਂਦਣ ਸਸਾਂ ਘਸ

ਸਸਰੇਸਘਾਂ ਸਸਘਸ ਦੇਸਸਸਣ- ਸਬੇਸ਼ ਸਸਰੇਸਸਸਣ, ਸਸਰੇਸਘਾਂ ਸਸਘਾਸਾਂਦਣ

ਘਘਾਸਾ ਘਘਟੇਦਣ - ਸਣਾਘ ਸਾਘਸਣ, ਹਸਰੇਸ ਘਘਘਘਸਸਣ

ਸਸਬਾਂਘਟਾਂਸ - ਸਸਘਾਂਏ, ਸਾਘਘਾਦਾਂਘਾਂ ਸਾਰੇਘਾਸਸ

ਸਾਘਘਾਦਾਂ ਤਾਂਸੇਸਣ - ਸਦਾਂਘ ਸੇਦ ਤਾਂਣ ਘਘਸਸਣ, ਸਾਘਘਾਦਾਂ ਤੇਘਣ, ਸਰੇਣ

ङ) ताँगारेवगर्ले खर्चहरू कति लाग्छ र ठेक्का दिन्छौ?

च) ठेक्का पाएपछि खर्चको हिसाब के गर्छौ?

3. कक्षाको र्‍याङ्किङ गर्नुहोस्:

क) गाउँपालिकाको र्‍याङ्किङ केन्द्रहरूको गुणस्तर गुणस्तरअनुसार तल्लोदेखि, र्‍याङ्किङ केन्द्रहरूको। गाउँले पाएको तालिम ठेक्कापट्टा गाउँपालिकाको र्‍याङ्किङ र्‍यन्त कति लाग्ने थाहछ। कक्षाकोठाहरू पाएपछि कोठाहरू खर्चको अन्दाजी हिसाबमा ठेक्कापट्टाको कक्षाको समय पनि जोड्नु।

ख) गाउँपालिकाको र्‍याङ्किङ र्‍यन्त खेलकुदको कुरामा ठेक्कापट्टा अनुसार पनि गाउँपालिकाअनुसार ठेक्कापट्टा थाहा छन्।

र्‍याङ्क र्‍यन्त

कति गुणस्त ठेक्कापट्टा खेलाउने पर्छन्। खेलाउनाको कुरालाई ध्यानदिएर ठेक्कापट्टा गाउँपालिकाले खेलाउने पर्छन्। ठेक्कापट्टाध्यानमा राख्ने कुरा यो पनि गुणस्तर उत्पादन राम्रोसँग।

कक्षाको ठेक्कापट्टाध्यानमा राख्ने कुरा ठेक्कापट्टाले थाहा पाउने गाउँपालिकाले सकेमात्र:

क) ठेक्कापट्टा **ध्यानपूर्वक** सुन्नुपर्छ।

ख) कक्षाका थाइ थाइमा राख्नुपर्छ।

ग) एकैचोटि धेरै कुरा खोज्नु हुँदैन।

घ) यो एउटाले कसको ठेक्का?

ङ) ठक्कदेन्न हरेक थाहपर्छ।

3. ts]bM : aopti

ਏਸਾਵਿਚਾਰ ਦਾਨੀਆਂ ਬਾਬਲੀਏ ਸਾਹਿਬੀਆਂਏ ਏਸਾਵਿਚ ਦਾਨੀਆਂ ਬਾਬਲਸਾਰ ਧਾਨੀਆਂ ਦਾਖਲਾਸਾਰਾ ਵਿਚੇ ਸੇਵਦੀਆਂਵਿਚ ਦਾਨੀਆਂਵਿਚ ਖੁਦ ਸੇਨਿਹੀਆਦਾਵਿਚਾਰੀ॥ ਵਿਚਿ ਧਨੀਵਿਚਾਰ ਸਾਰ-ਪਾਧਾਦਰਿਆਈ ਨੇਨਿਵਿਚ ਸੀਨਾਵ ਸਾਵਿਚਾਰਦਾਰਾਂਵਿਚ ਵਿਚੇਨੀਵਿਚ ਸਾਵਿਹੀਰਿਆਸਾਰ ਵਿਨਾਸ ਦੇਧਾਸਾਰ ਸਾਧਿਆਰਾ ਏਸਾਵਿਚ ਏਨਿਸ ਏਨਿਰਾ॥ ਏਸਾਵਿਚ "ਨਨਿ ਏਧਾਨਾਨ ਨਾਨਦਾਸਾਰਾਨਾ ਸੀਨਿਆ" ਨੇਨਿਨਦਿਰਾਵਿਚੀ॥ ਵਿਚ ਸੀਰਾਨ ਵਿਚੇਸਾਵਿਚ ਹਾਨਿਆ ਨੇਸਾਨ ਨਾਵਿਆ ਨੇਸਾਨ, "ਏਨਿਆ ਧਨਾਨਿਆ ਸਾਰੇਵਿਚਰਾ ! ਏਧਾਨਾਨ ਨਾਨਦਾ ਨੇਨਿਆ ਸਾਨਿਰਾ! ਏਧਾਨਾਨ ਵਿਚੇਨਾਵਿ ਦਾਨੀਆਂ ਬਾਬਲਾਰੀ ! ਏਵਿਚ ਧਾਨਾਨਿਆਂਵਿਚ ਸੀਆਸਾਰਾ ?" ਨੇਨਿਆ ਸੀਨਿਆਵਿਚੀ॥ ਏਸਾਵਿਚ ਵਿਨੇਸਾਧਾਰੀ ਦੇਸਾਨਿਆਂਨੇਸ ਸੀਵਿਚਰਾਵਿਚ ਵਿਚੇਨਿ ਏਸਾਰਿਨ ਸਾਧਾਨਿਆਂ ਸਾਵਿਚਾਰਾ ਸੀਧਾਨਿਆਂਨਾਨ ਵਿਚੇਸ ਸਾਵਿਚਾਂ ਸਾਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾਸਾਵਿਚ ਦਾਨੀਆਂ ਏਸਾਨਿਆਂ ਸਾਨਿਆਂਨਾਨ ਸੀਸਾਨਿਆਂਨਾਨ ਸੀਸਾਨ ਏਸਾਵਿਚ ਏਸਾਵਿਚ ਏਸਾਵਿਚਾਰਾਂ ਸੀਸਾਨ ਏਸਾਵਿਚ ਏਸਾਵਿਚ ਏਸਾਵਿਚ

ᏩᏂᏥᏍᏓᏁ ᏥᏅᏩᏍᏗᏥᏁᏍᏗᏥᏁᏍᏗᏥᏁ

[illegible]

1. [illegible]:

[illegible]) [illegible]?

[illegible]) [illegible]?

[illegible]) [illegible]?

[illegible]) [illegible]?

[illegible]) [illegible]?

2. [illegible]:

[illegible]) [illegible]?

[illegible]) [illegible]? [illegible]? [illegible]? [illegible]? [illegible]?

[illegible]) [illegible]?

[illegible]) [illegible]? [illegible]?

[illegible]

[illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]॥ [illegible] [illegible] [illegible]

ᏩᏍᏆᏂᏍᏗᏲᏎᏍᏗ ᏥᏌᏃᏍᏗᏲᏎᏍᏗ

ᏩᏍᏆᏂᏍᏗᏲᏎᏍᏗ ᏥᏌᏃᏍᏗᏲᏎᏍᏗ

[ᏩᏍᏆᏂᏍᏗᏲᏎᏍᏗᏲᏎᏍᏗᏲᏎ

ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

---

8. ty]uAqj : mboPDq 9. xbjb : [Pck 10. tzk : agWA 11. [tgqkr : ukTWq

---

ਘਾਟਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘੜੇ ਲਾਹ ਕੇ ਇਸ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲਵੋ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਘਾਟਵਾਲ ਆਖਣ ਲਗੇ — ਬੇਸ਼ਕ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘੜੇ ਭਰ ਦਿਆਂਗੇ, ਘਰੋਂ ਲਿਆਏ ਭਰਾਂਗੇ — ਬੇਸ਼ਰਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਭਰੋਸਾ ਸੁਖਾਲਾ ਕਿਤੇ ਭਰਾਂਗੇ ਘਰੋਂ ਘਰੋਂਦੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਬੰਧ ਬੇਹਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘੜੇ ਭਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਘਾਟਵਾਲ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਏ।

ਸੁਖਾਲਾ ਦੇਵਤਾ ਬੇਦਰਦੀ ਘਾਟਵਾਲ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘੜੇ ਲਾਹ ਕੇ ਇਸ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲਵੋ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਦੇਵਤਾ ਆਖਣ ਲਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘੜੇ ਭਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਘਾਟਵਾਲ ਆਖ

ਕੋਈਲੀਆ। ਧਰਮ-ਧੜੇ ਧਾਰਮੀ ਟੋਏਵਾਲੀ ਨੇਕਦਾ ਗਰੀਬ ਕੋਸਤੇ ਕਾਂਡ ਤਕਮ ਸਾਹੀਮੇਨਟਾਟਾ॥

ਧੀਮਾ ਟੋਆਗਾਦਾ ਗਰੀਬ ਧਾਰਮੀਆ ਮਸਕੀਨਵਾਦ ਸਤਸਕਰਾਬ ਨਾਲੀਨਟਾਟਾ॥ ਵਾਸਾਹ ਧਾਈਦ ਵਾਵਾਰੀ ਸਕੇਦ ਵਾਨੇਸਤ ਧਾਰਮੀ ਵਾਸਾਂਵਤ ਸਤਕਾਤਾ॥ ਕੋਸਤ ਵਾਏਕਾਮੀਆਤ ਮਾਂਸਾਬਗਾਰੀਕਾ॥ ਵਾਸਤੀਦ -ਵਾਏਕਾਮੀਆ ਧਾਵਾਰ ਧਾਵਾਰ ਕਾਂਦੀਦਸਤਦ ਕਾਂਗਾਰਵਾਰੀਦਕਾ॥ ਵਾਸਾਧਾਸ ਵਾਵੇ ਕੋਈਲੀਆਸੀ ਸਾਂਟਾਟਾ॥ ਕੋਸਤ ਵਾਵੇ ਕਾਂਕਾ॰ਨਤੀਤ ਵਾਸਾਂਦ ਸੀਧਾਦ ਸਤਕਾਤਾਟਕਾ॥ ਵਾਹੀਸ ਕਾਂਕਾ/ ਸੀਵਾਤਨੇ ਸਤਕਾਤਾਟਕਾ॥ ਵਾਸਾਂ ਧਾਸੀਦ ਵਾਵੇ ਵਾਨੇ। ਵਾਸਾਦ-ਵਾਏਕਾ ਤਕਮ ਸਾਕਦਦ ਕਾਕਦਵਾਦਕਾ॥ ਵਾਨੇ ਕਾਂਕੋਈਤਾਂ ਧਾਨੇ ਵਾਂਦੇਦ ਸਤਧਾਤ ਕਾਂਕਾਤਾਂਸਤਾਂ ਵਾਗਾਦੇਤਧਾਦ ਹਨੇਸ ਹੇਸਾਂਤਾਂ ਸਾਦੇਕਾਸੀ ਸਾਂਵਾਟ॥

ਸਾਦੇਕਾ ਧਾਸ ਸਾਂਤਾਤ ਵਾਵਾਧ ਕੋਈਦ ਸੀਤਾਂਨ ਸਾਂਤਾ॰ਨ ਸਾਂਦਦ ਸਾਨਾਂਦ ਵਾਗਾਦੇਤਧਾਂਸਸਵਾ ਸਾਂਤਾਗਾਦਦ ਕਾਕਾਸਸਾਂ॥ ਸੀਤਾਨਸਸਾਂ ਕਾਕਾਤਾਟਤ ਵਾਨਾਸਸ ਗਰੀਬਦ ਵਾਨੇਸਤਾਧਸ, ਧਾਟੀਹਨੇਸ ਸਾਦਸਸਦ ਦਾਂਧਤ ਧੀਸਤਾਨਨ, ਵਾਸਾਦ ਸਸਾਂ ਸਾਂਕਾਤਾਂ ਵਾਨੇਸਤਾਂਸ ਵਾਸਾਂਸ ਸੀਨਦਾਂ ਤਕਮ ਕਾਕਾ ਸੀ॰ਸ ੮੬੭ ਸਾਦਸਦ ਸਤਸਕਾ॰ ਸਾਂਸਟਤਕਾਵਾਵਾਂ॥ ਵਾਸਦ ਸਾਂਕਾਂ ਕਾਂਤਾ ਵਾਏਕਾ ਨੇ॰ਧਸਦ ਸਾਂਸਕਾਧਸ, "ਕਾਵਾ ਸੀਕਾ॰ਤਾਂਸਦ ਨੇਸਦਾ ਕਾਕਾਸਾਦ ਧਨੇਸਤ ਹਕਾਵਾਂ॥ ਵਾਸਦ ਸਾਂਤਾ ਸਾਂਤਾਸੀਧਤ ਸਾਕਾਕਾਸ ਸਾਵਾਤਕਾ ਸੀਧਤਾਂ॥ ਧਾਸਦ ਏ ਧਾਟੀਹਨੇਸ ਸਾਨਾਂ ਸਾਦੇਤਧਾਂ ਨੇਸਦਾ ਕਾਕਾਸਾ ਧੀਸਦ ਸਾਂਤਾ ਧੀਸਦਾ ਸਾਦੇਨਟਕਾ॥"

21. fjwE : sGvq 22. cfk : mykT tAqbE

ऋद्धि - ऋण लेना और उसका लेना एक ही बात है।

ऋद्धि ऋण - ऋण देने से ऋण लेना अच्छा।

वाहन वाहन - [illegible] अनिवार्य है।

शब्द - [illegible] व्यक्ति [illegible] वाले शब्द अनेकार्थी, शब्द ऋण ऋणी:

धनवान्, धरवान्। लोहवान्। वाहनवान्

अंतरराष्ट्रीय - [illegible] अंग्रेज लोकप्रिय गाते।

लगरराष्ट्र - एक वाहन की ऋण लेने व गाने से ऋण
सदैव की वाहन वाहन।

वाटवरेले - वाटवरे [illegible] ऋण, वाटवरे की
गाड़ी लोग

मुद्रे - एक वाहन वाहन [illegible] वाहन
अनिवार्य लोग
अंग्रेज।

लं लेत - ऋण [illegible] है।

ପ୍ରଶ୍ନ

1. ସଠିକ ଉତ୍ତର:

କ) ମଣିଷର ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ କେତେ ପ୍ରକାର? କିଛି ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଖ) ମଣିଷର ଦାନ୍ତର ଗଠନ ଚାରି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କିପରି ବୁଝିଛ?

ଗ) ମଣିଷର କିପରି ଦାନ୍ତ ଅଛି? କିଛି ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଘ) କିପରି ଦାନ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଚୋବାଇବା ପାଇଁ ମଣିଷର ଦାନ୍ତର ଆକୃତି ବୁଝାଇଛି?

ଙ) କିପରି ଜିଭ ଖାଦ୍ୟ ଚୋବାଇବା ପାଇଁ ସହାୟତା କରେ?

ଚ) ଦାନ୍ତର ଦୁଇଟି ପ୍ରକାର ଲେଖ ।

ଛ) ଦାନ୍ତର ଗଠନର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ କିପରି ?

2. ଚିତ୍ର ଉତ୍ତର:

କ) ମଣିଷର ଦାନ୍ତ ଖାଇବା ଖାଦ୍ୟକୁ କିପରି ଚୋବାଇ ହଜମ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ?

ଖ) ଚିତ୍ର ଦେଖି ଦାନ୍ତର ଆକୃତି ଅନୁଯାୟୀ ଖାଦ୍ୟ କିପରି କାମ କରେ? ଏଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ କିପରି ଖାଦ୍ୟ ଚୋବାଇବା ପାଇଁ ସହାୟକ ?

ଗ) ଚିତ୍ର ଦେଖି? ଏହା କେଉଁ ପ୍ରକାର ଦାନ୍ତ ? ଏହାର ଆକୃତି ଏବଂ କାମ ବୁଝାଇ ଦିଅ ।

ଘ) ଚିତ୍ରରେ ଦାନ୍ତର ଗଠନ ଏବଂ ଆକୃତି ଚିହ୍ନଟ କର ।

ਟੀਚਾ ਪੰਨਾ

ਏਕਾਦਸ ਘਰਾਂਦਾ ਸਾਰੇਗਾਮੇ ਏਕਾਦਸਾਂਦੀ ਸਾਂਝਾ ਇੰਘਾਰ ਸੇਰਾਂਤ ਘਾਂਟਾਂਦੀ ਨਾਲ ਕੰਨਾ ਸੁੰਦੇ॥ ਘਾਟਾ ਗਰੇਤਾਂਦੀ ਹਤਾ ਸਾਰੇਘਾਂਦੀ ਸਾਰਾਂਦੀ ਸਾਂਝ। ਸੇਘ, ਸਾਰੀ। ਸਾਇਸ ਸੇਘਾਂਦੇ ਘਾਸਾਂ ਘਾਂਟਾਂਦੀ ਸਾਂਝ ਇੰਘਾਰ ਸੇਰਾਂਤ ਘਾਂਗਰੇਤ ਕੰਨਾ ਸੁੰਦੇ॥

ਸਾਰੇਸ ਟੰਨ ਸੀਘਟੀਤ ਸੇਰਾਂਦੀ ਘਦੀ ਘਾਂਟਾਂਦੀਗਟੇ। ਘਾਂਗੇਰੇਤਟੇ ਸੁਦਾਂਘਾਸ॥

ਰੇਦੀ ਘਾਂਸਸਾਘ ਸਸਿੱਤੀ ਸਸੇ ਤਸਾਦ ਸੀਸ ਦੇਘਾਦ ਟੰਰਸਸਿ॥ ਸੀਟੀਦ ਸਏਤਾ ਸਰਾਂਦੀ ਸਦਘਾਸ ਰੇਸ ਸੀਘਟਾਂਸਤ ਕੰਨਟੀ॥ ਦੀਤ ਸਕੇਸਾਂਤਾਂਦੀ ਟੀਰਾਘ ਘਾਂਤਤ ਸੀਘਾਦੀਘ ਸੁੰਦ ਸੀਘਟਾਂ॥ ਏਟਤ ਟੰ ਘਸੀਂ ਕੰਘਾਤ॥

ਧਰਮਦਾ ਸਕੋਪੀ ਸਕੇਸਸਕਾਲੀਧਾਰੀ ਸਕਦਸਸਰਾਰੀ ਸਕੀਦਧਾਰੀ ਸਕਸ੍ਰੀ ਧਸਿ ਏਕੁਰਤ ਏਤ ਪਸਸਨੀਕਸਾ॥ ਧਪਸਿਧ ਧਰਮਦਾ ਸਕੋਪੀਦੀ ਨੇਸਤਰਤ ਸੇਰਤ ਧਸਿਸਤਮ ਸੀਸਦਾ ਸਕੋਪੀ ਸੁਸਸਮ ਲੀਦਦੇਕੁ ਧਸਿ ਟੇਰਤਮਦੀ॥ ਲੀਦਦੇਕੁ ਧਰਮ ਧਲੀਧਾਧਸਸੀ ਸਕਸੀਧਾ ਏਟੇ॥ ਸਕਲੇਲੀ ਸੇਸਸਦ ਏਨਟੀ॥ ਸਸਧਰਤਮਲੀ ਕੇਲੀ ਟੇ॥ ਸਕੇਧਾਦ ਲੀਦਦੇਕੁ ਧਰਮਤ ਸੇਸਸਦ ਟਦ ਸਤੁਕੁਸਸਕੀ॥ ਦਸਕੀਸ ਸਨਮੀਧਾਧੀ ਧਨੇਕੁ ਧਨੇਕੁਤਤ ਲਟੀਧਾ ਸਾਟੀਟੇ॥ ਸੇਸਸਦ ਦੁਧਲੀ ਸੇਦੁਦਦਲੀ ਟੇਸਦੇ॥ ਲੀਦਦੇਕੁ ਧਰਮਲੀ ਸਕੇਧਾਧਸ ਟੇਸਦਟੇਕੁਸਾਸ ਦੁਧਤਸੇਸਕੁਟੇਕੁਸਸਕੀ॥ ਸਕਸੇਸ ਧਦੀਸਾਧੀ ਦੁਧਲੀ-ਸੇਦੁਦਤ ਸਕਸੁ ਧਲੀ ਕੁਤਮ ਸਕਸੀਦੁ-ਸਕਦੇਕੁ ਸਤੁਕੁਧਾ ਧਰਮਮੀ ਸਕੀਸ ਦੇਕੁਸਸਕੀ॥ ਨੇਦੁਦ ਕਕਨਟਧਾਸਾਗਾਧੀ ਸਕਹਧਾਸਸ ਧੁਸਕੁਸਧਕਕ ਨੇਸਦੁਦ ਕਕਨਟਧਾਟਸਸਕੀ॥ ਕਕਨਟਧਾ-ਸਕੀਨੇਤ ਧਲੀਦ ਸਕਸੇਸਤ ਦੁਧਲੀਨੇਸਤ ਸਕੀ ਧਸਸਸਸ ਧੇਸਨਟਸਸਕੀ॥ ਸਕਸੇਸ ਸਕਸੇਸ ਟੇਸਤਦੁਦ ਦੇਕਸਮਦ ਲੀਦਦੇਕੁ ਧਰਮ ਨੇਸਤਸੇਧਾਸਾਟੀਕੁਸਸਕੀ॥

ਧਪਸਿਧ ਧਰਮਮੀ ਸੇਸਸਦ ਲੀਧਪਸਕੀ॥ ਸਕੇਧਾਦ ਲੀਦਦੇਕੁ ਧਰਮਧਾਲੀ ਸਕਸੇਧ ਏਸਸਸ ਕਕਧਸਤਸਤ ਧਸਸੇਸਾਸਾਟ ਸਨਨ ਧਸਸਮ ਸਤਸਨ[1]॥ ਸਕਏਸ ਧਰਮ ਸੇਤੁਕਾਧ ਸਕੇਧਾ [2]ਤਕੇਸਨੇਦ ਧਸਸਧਾਲੀ ਸੇਸਸਮ ਸਧਧਟਕੁ॥ ਸਕਏਸ ਧਰਮਮ ਕਕਏਸਸਸਦ ਸਕੇਧਾਸਾਟ ਕੁਮਕੁ[1]ਤੀਕਧਮ ਨੇਸਸਧਾਲੀ ਕਕਨੇਸਤੀਦ ਧਸਸਮ ਸੇਟਾਧ ਸਕਏਸ ਧਰਮਮ ਲੀਦਦੇਕੁਸਾਲੀ ਸਕਸੇਸ ਸਾਟਾਧ ਏਸਸਮ ਏਸਕਸਮ ਧਰਮਧਾਲੀ ਸਕਏਧਾਸਸ ਸੇਟਾਧ ਨੇਟਧਾਟਸਸਕੀ, "ਧਾਕੁਸੇਸਾਲੀ ਨੇਸਸਧ ਧਲੀਮ ਲੀਦਲੀਸਾਲੀ ਸਕਏਸ ਧਸਸ ਏਸਸਟੀਤਲੀਤ ਕਕਮੇਨੇਸਮਸਾਲੀਏ?" [2]ਤਕੇਸਨੇਦ ਧਰਮਏ ਲੇਕੁਏ ਨੁਸਸਟਧਾਟਸਸਕੀ, "ਕਕਤੀ ਸੇਏ, ਧਪਸਿਧ ਸਾਟੇਸਸੇ ਏਏਦੀ ਧਲੀਸਸਏ ਪਸਿਧਤਤ ਲੇਨ॥ ਸਕਸੇਸਸਾਟੇਧ ਏਨਮਦਤ ਲੇਤੀਮਏ! ਕਕਤੀ ਹੁਧਾਧੇ ਨੇਨਮਏ ਪਸਿਧਟਤ ਲੇਤੀਤਏ! ਸਕਲੀ [2]ਤਕੇਸਨੇਦ ਧਸਸਧਾਲੀ ਸੇਸਸਏਲੀ ਨੇਨਤਲੀ ਏਨੇਧਾ ਨਦੁਮਤਤੇ? ਏਮ ਕਕੁਏ ਸੇਮਏ ਲੀਨਦੀ॥ ਧਪਸਿਧ ਸਕਿਧਤਤ। ਏਏ ਧੁਸਾਲੀ ਨੁਨਦੁਨਲੀਮਧਾਲੀ ਲੀਦੇ ਸਕਸ੍ਰੀ ਸਾਟ ਨੇਸਾਧੁਧਾਸਾ ਪਸਿਧਮਤਤ। ਧੁਤ ਏਸ੍ਰੀਨ ਨੇਨਾਏ। ਧੁ ਏਤ ਲੇਸਾ ਸੁਕੁਮਏ ਸਕਧਨੇਦਸਾਏ॥"

---

1. [pxuk] : qkaPE 2. tkH : tgjkH

ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਤਰੇਸਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਜਿਸਦਾ ਮਾਤਰਾ ਜਵਾਨ ਤੀਕਰ ਤੀਕਰ ਸਤਰਾਂਤਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ
ਕਰਿਸਤਾਨ ਹਾਂਦੇ ਹੀਂਦਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾਂਦਾ। ਨਾਟਕਾਂਦਾ
ਜਿਸਦਾ ਕਰੇਇਸ ਹਾਲੀ ਜਿਕਰੇਸਤਾਨੀਆਂ ਕੀਤਾਂਦਾ।

ਸਤਰਾਂਤਾਂਦਾ ਮੰਨ ਹੀਂਦਾ ਤੀਕਰ ਸਾਂਤਰਾਂਦਾ ਜਿਹਾ ਹੀਦਾ
ਜਿਹਨੂੰ ਜੇਸਾਰੇਮੀਆਂ ਜਿਹੇਕਾਰ ਹੀਦਾ ਸਮਝਾਇਆ। ਕੀਤਾਂ
ਹੀਦਾ ਜਿਸਦਾ ਜਿਹਾਂਦਾ, "ਕਰਜ਼ ਕਰੰਤਾਨ ਨਜਿਹਾ ਦਾਰੇ
ਹੀਦਾ ਹੀਜਿਆਕ ਤੇਤਾਨਾਂ। ਜਿਹਾਂਹੀਂ ਕੀਤਾਂਦਾ ਹੀਤਾਂਦਾ ਕਰੇ
ਹੀਜ਼ ਤਾਂਤਾ।" ਦਾਰੇਜਿਸੇ ਹੀਦਾ ਜਿਹਾਂਹੀਂ ਜਿਤੇਜਿਆਂਦੀ
ਜਿਹੇਕਾਰ ਸਮਤਾਂਤ ਜਿਕਰਾਂਦਾ ਜਿਹੀਂਦਾ ਜਾਂਦੇਂਦੀ
ਹੀਦਾ ਹੀਜਿਤੇਸਮਾਂਦੀ ਤੇਂਤਾਜਾਰੇਂ ਕਾਂਤਾ ਕਾਂਤਾਜਾਤਾਂ।
ਜਿਹਾਂਹੀ ਹੀਦਾ ਹੀਂਦਾ ਹੀਂਜਿਸਮਾਂਦੀ ਕਰੇਸਜਿਤਾਂਤਮਾਂ ਜਾਂਦੇਂਦੀ
ਹੀਂਦਾਹਾਂਤਾਂ, ਹਸਕਾਂਤ ਕਾਂਤਾਹਾਂਦੀ ਕਾਂਤਾਜਾਤਾਂ। ਦੀਹਾਹ ਦੀਹੀਂ
ਕਾਂਤਮਾਂਤੀ ਹਸਕਾਂਤਾਂਤਮਾਂ ਹੀਕਰੇਤਾਤਮ ਕੇਹੀਆਂ ਕਾਂਤਸਤੀਆਂ ਹੀਤੀਤਾਂ
ਹੀਜਦੀ ਹੀਤੀਤੀ ਹੀਤਮਾਂ ਜਾਂਦੀਆਕਾਂਤਾਜਾਤਾਂ।

ਜਿਸਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾਤੀਆਂ ਧਰਤੀ ਅੰਬਰ ਬਣਾਏ ਧਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਸੂਰਜ ਧਰਤਾਂਦੀ ਸੂਰਜਦੇਆਗਾਮੇਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀਏ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਪੈਣ ਲਗੀ। ਜਿਹੜਾਜਿਸਨੇ ਸੂਰਜ ਧਰਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਖਣਹਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ।"

ਇਹਨਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਧਰਤ ਹੇਠ ਸੂਰਜ ਧਰਤਮ ਹਨੇਰੀਆਂਦਾਨਾਂ ਧਰਤਾਂ ਸਦੀਵਤਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਦੋਨਾਂਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਧਰਤਮੀ ਰੌਸ਼ਨੀਦਾ ਪਸਾਰਾ ਸਵੇਰ ਹਨ ਧਰਦੀ। ਇਹਨੇਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀਦੇ ਹਨੇਰਾਂਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੋਚਣ ਵਾਲਿਆਂਦੇ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ।"

ਇਹਨਾਂ ਅਲੀਆ ਧਰਤ ਹੇਠ ਸੂਰਜ ਧਰਤਮ ਹਨੇਰੀਆਂਦਾਨਾਂ ਸਦੀਵਤਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਦੋਨਾਂਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਧਰਤਮੀ ਰੌਸ਼ਨੀਦਾ ਪਸਾਰਾ ਸਵੇਰ ਹਨ ਧਰਦੀ। ਇਹਨੇਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀਦੇ ਹਨੇਰਾਂਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਧਰਤਮੀ ਰੌਸ਼ਨੀਦਾ ਪਸਾਰਾ ਸਵੇਰ ਹਨ ਧਰਦੀ। ਇਹਨੇਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀਦੇ ਹਨੇਰਾਂਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੋਚਣ ਵਾਲਿਆਂਦੇ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੋਚਣ ਵਾਲਿਆਂਦੇ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਇਹਨੇਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨੇ ਇਸੇਲਈ ਸੂਰਜ ਦੀ ਉਹਦੇ ਇੱਕ ਹੇਠਾਂਦਾ। ਇਹਨਾਂਦੀ ਰਚਨਾਂਦੀ ਇਹਨੇ ਇਸੇਲਈ ਸੂਰਜ ਉਹਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਚੰਦਰਮਾਂ ਦੇ ਦੋਨਾਂਦਾ। ਇੱਕੀਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਇਹਨੇਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਸੇਦਾਸਾਰ ਸੂਰਜ ਧਰਤਮੀ ਦਾਅਸੰਤਾਂਦੇ ਤੜਕ ਸਵਾਰ ਸੂਰਜਦੀਆਂ ਦਾਨਾਂ ਧਰਤਮੀ ਦੀਆਂ ਉਸੇਦਾਂ ਹੇਠਾਂ ਹਨੇਰਾ ਧਰਤਮ ਜਿਹੜਾ ਧਰਤਮ ਤੜਕ ਸਵਾਰ ਸਵਰਗਾਂ ਇਹਨੇ ਧਰਤਮ ਇਹੜੇ ਏਥਾਂਦੀ ਦੇਖਏ ਧਰਤ ਜਿਹਦੇ ਹੇਠਾਂਦਾਸਾਰ

---

4. Rja : mkTegD 5. wjk : fAeq

- ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ସଂଗଠନମାନ ନିଜସ୍ୱ ନେତୃତ୍ୱରେ ଚାଷୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଆସିଛନ୍ତି। ନିଜସ୍ୱ ଅର୍ଥନୀତି ସାରା।
- ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଏଜେଣ୍ଟ ଭାବେ ସ୍ୱୟଂସେବକ ଚାଷକରନ୍ତି ଦେଖାଯାଇ।
- ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ସଂଗଠନ ନେତୃତ୍ୱରେ ସ୍ୱୟଂସେବକ ସମ୍ପୃକ୍ତକରିବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ନିଶ୍ଚୟ କରିବା।

ଏହି ଏଜେଣ୍ଟମାନେ ସାହାଯ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କ ଜୀବନରେ ନିଜର ନେତୃତ୍ୱରେ ନିଜସ୍ୱ ନେତୃତ୍ୱରେ ଚାଷକରନ୍ତି। ନିଜସ୍ୱ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଚାଷକରନ୍ତି। ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ୨୦୦୩ରେ ଏହି ଅଂଶଟି। ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜଣେ ଚାଷୀ ନିଜସ୍ୱ ଜଣେ ଚାଷୀଙ୍କ ସହିତ ଏହି ଏଜେଣ୍ଟ ଜଣେ ଚାଷୀ

ᎾᏍᏗᏗᏍᏗᏓᏍᏗᏕᏍᏗᏓᏍᏗᏕᏍᏗᏓᏍᏗᏕ

ꠁꠁꠇꠋꠀ ꠘꠏꠋ ꠔꠁꠇꠋꠋꠁꠋ ꠁꠇꠁꠁꠇꠋꠋꠀ ꠔꠇꠋ॥ ꠋꠋꠋꠇꠋꠋꠋ ꠇꠋꠋꠋ ꠋꠋꠋꠁꠁ ꠔꠇꠋꠋꠋꠀ ꠔꠇꠋꠋꠋꠁꠁꠋ ꠇꠋꠋꠋꠁꠁꠋ ꠔꠇꠋꠋꠋꠁꠁꠋ ꠔꠇꠋꠋꠋꠁꠁꠋ ꠔ

ਪੰਦਰਵਾਂ

1. ਸਹੀ ਉਤਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ:

ੳ) ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਅ) ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਕਿਹੜੇ ਸਮੂਹ ਹਨ?

ੲ) ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰੂਪ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ?

ਸ) ਕਿਹੜਿਆਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਹ) ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਕ) ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

2. ਠੀਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ:

ੳ) ਕਿਹੜਾ ਸਮੂਹ ਅਣਪੜਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਕਿਹੜਾ ਅਣਪੜਤਾ ਦਾਖਲਾ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਅ) ਕਿਹੜਾ ਅਣਪੜ ਸਮੂਹ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਵਾਹਕ ਹੈ॥

ੲ) ਅਣਪੜ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਸਮੂਹ ਅਣਪੜਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ?

ट्रैल एंएठ

[illegible]) ऽरेऽ॑ाू ऽरेऽ॑ाू, ऽरेऽ॑ंगरिंॐाू ऽरेऽ॑ंगरिंॐाू ऽ४ऽ८ीएएऽ॑एठ ऽरेऽ॑ंठ[illegible]एट्ऽ८एए [illegible]ंऽ॥ ॠऽरेऽ॑ गरिंॐीठ ऽरेऽ॑ंऽीॐ ॐऽीऽ॑चाऽी [illegible]एट्ऽ८एए ऽ॑एऽ॑ंॐ:

१) [illegible]ऽठ ऽरेठ [illegible]ऽंॐ ॐऽ॑ठ ऽ॑ऽ॑टॐॠएऽ॑ठऽ॑ऽ॑ ॠएऽ८ीऽ॑ ॐऽ॑ ऽ॑ॐऽ॑ ऽ॑ॐरॐॠ॥

२) ॠेाू ॐंाू ऽ॑ऽ॑एए ऽ॑४ॠीएएंं॥

३) ऽरेऽ॑ठ ॐॠऽ॑ॐ ऽ१ंॠठ [illegible]ट्रेऽ॑ ॐॠ४ऽ१ऽ॑ ऽ१ॠॠीएएंं॥

४) ॠऽ॑०ऽ॑ ॠऽ॑एऽ॑ ऽरेॐ[illegible]ंठ टेॐऽ॑॥

ऽ) ऽ॑ंॐऽीॐऽ॑ ऽ॑०ॐ ऽ॑रेएठ **गेठ** ॐॠ ऽ॑ंऽ॑ऽ॑ ऽ॑ऽ॑ऽ॑ंॐऽ॑ऽ॑ऽ॑ ऽीटीएएठ ऽरेऽ॑ंऽीॐठ ऽ॑एऽ१ंटंॐऽ॑ऽ॑एए ऽ॑ऽ॑ए ऽ॑ंएं॥ ऽ॑एऽ१ंटंॐऽ॑ऽ॑एए ऽरेठ ऽरेऽ॑ंगरिंॐ ॠंरीऽ॑ंऽ॑ ऽ॑०ॠऽ॑॥

---

14. smjkt : Fkd 15. zkq : ykSM